

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«АСОЦІАЦІЯ ФАРМАЦЕВТІВ УКРАЇНИ»

Ідентифікаційний код юридичної особи: 43359310

Місцезнаходження: Україна, 01015, місто Київ, вулиця Академіка Богомольця, будинок
7/14, приміщення 182, к. 83

Вих. 237/2026 від 21.07.2026 року

Міністру охорони здоров'я України
ЛЯШКУ В.К.

01601, м. Київ, вул. Грушевського, 7
digital@moz.gov.ua, moz@moz.gov.ua

Шановний Вікторе Кириловичу!

ГО «Асоціація фармацевтів України» (далі – Асоціація) висловлює свою повагу Міністерству охорони здоров'я України та у відповідь на лист МОЗ від 16.07.2026 № 07.1.0/39085/2-26 надає конкретні приклади і пропозиції щодо усунення перешкод у працевлаштуванні жінок, які здобули медичну або фармацевтичну освіту.

Проблема має практичний, а не формальний характер: жінки, відомості про яких відсутні у Єдиному державному реєстрі призовників, військовозобов'язаних та резервістів (далі – Реєстр «Оберіг») або відображені в ньому неправильно, фактично не можуть бути прийняті на роботу, а роботодавці не можуть законно закрити вакансії. Частина друга статті 24 Кодексу законів про працю України вимагає у передбачених законодавством випадках подання військово-облікового документа під час укладення трудового договору, а пункт 34 Порядку організації та ведення військового обліку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2022 № 1487 (далі – Порядок № 1487), дозволяє прийняття на роботу лише після взяття особи на військовий облік. Одночасно пункт 87 Порядку № 1487 та стаття 210-1 Кодексу України про адміністративні правопорушення створюють для посадових осіб роботодавця реальний ризик відповідальності за прийняття особи, яка не перебуває на обліку; під час особливого періоду розмір штрафу для посадових осіб юридичних осіб становить від 34 000 до 59 500 гривень.

Отже, за відсутності коректного запису в Реєстрі та військово-облікового документа роботодавець не має законного і безпечного способу оформити працівницю, навіть якщо вона має необхідну освіту, досвід і готова виконати всі облікові вимоги. Відмова у працевлаштуванні за таких обставин є не вільним вибором роботодавця, а прямим наслідком суперечності між обов'язком приймати на роботу тільки після взяття на облік та відсутністю швидкої процедури, яка дозволяє виправити невнесені, несвоєчасні або помилкові відомості без втрати роботи.

Пункт 50 Порядку № 1487 передбачає, що заклад освіти у семиденний строк після здобуття медичної або фармацевтичної освіти надсилає до відповідного ТЦК та СП список жінок, відомості з якого є підставою для внесення даних до Реєстру, а жінка повинна прибути до ТЦК та СП протягом 60 діб. Статті 3, 5 і 14 Закону України «Про Єдиний державний реєстр призовників, військовозобов'язаних та резервістів» (далі – Закон про Реєстр) вимагають

своєчасного, повного та достовірного внесення і оновлення даних. Однак чинне регулювання не передбачає документа, який дав би роботодавцю право укласти трудовий договір, якщо цей ланцюг не спрацював або якщо вже виконана ТЦК та СП облікова дія не відобразилася в Реєстрі.

До внесення змін постановою Кабінету Міністрів України від 16.05.2024 № 563 абзац перший пункту 51 Порядку № 1487 містив перехідну норму, яка дозволяла до 31.12.2026 приймати на роботу жінок із медичною або фармацевтичною освітою, які не перебували на військовому обліку, як невійськовозобов'язаних із подальшим повідомленням ТЦК та СП. Після виключення цієї норми виникла прогалина: чинна редакція пункту 51 стосується повідомлення про жінок, які вже працюють, але не дає правової підстави для їх первинного прийняття на роботу за відсутності належного обліку або документа.

КОНКРЕТНІ ВИПАДКИ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАЯВНІСТЬ ПРОБЛЕМИ

1. Климишин Галина Володимирівна – відомості відсутні у Реєстрі «Оберіг». Климишин Галина Володимирівна 31.07.2008 року народження здобула фармацевтичну освіту та має відповідний диплом, однак у Реєстрі немає відомостей про неї як про військовозобов'язану. Це означає, що передбачений пунктом 50 Порядку № 1487 ланцюг «заклад освіти – ТЦК та СП – Реєстр – військово-обліковий документ» не був завершений. Незалежно від того, на якому саме етапі не було направлено, отримано або внесено дані, результат для особи вже настав: вона не може сформувати належний електронний військово-обліковий документ і надати його роботодавцю.

Роботодавець, який готовий прийняти Климишин Галину Володимирівну на посаду за фахом, не може виконати пункт 34 Порядку № 1487 та не має права оформити її без ризику відповідальності за пунктом 87 цього Порядку і статтею 210-1 КУпАП. Водночас самостійне звернення працівниці не замінює обов'язку державних органів забезпечити повноту та актуальність Реєстру відповідно до статей 3, 5 і 14 Закону про Реєстр. Таким чином, невиконання встановленої державою процедури фактично позбавляє особу можливості працювати, а роботодавця – можливості законно прийняти кваліфікованого працівника.

2. Коствіцька Тетяна Вікторівна – неможливість врегулювати облік за місцем фактичного проживання і роботи. Коствіцька Тетяна Вікторівна перебуває на військовому обліку у Вінницькій області, але фактично проживає та планує працювати у місті Києві. Під час звернення до Деснянського районного у місті Києві ТЦК та СП їй відмовлено у взятті на облік за фактичним місцем проживання з посиланням на відсутність статусу внутрішньо переміщеної особи або зміни зареєстрованого місця проживання. У результаті особа залишається в ситуації, коли її облікові дані не відповідають фактичному місцю проживання і працевлаштування, а доступного механізму оперативного міжвідомчого передання справи чи визначення компетентного ТЦК та СП їй не запропоновано.

Для київського роботодавця це не є побутовою незручністю: він не може однозначно визначити орган, з яким потрібно зв'язати персональний військовий облік, куди надсилати повідомлення та через який орган оформлювати пов'язані процедури, зокрема бронювання. Розбіжність між місцем фактичної роботи і місцем обліку створює правову невизначеність, яку роботодавець не може усунути самостійно, тому прийняття на роботу відкладається або стає неможливим. Людина не може працювати там, де фактично проживає, а роботодавець не може заповнити вакансію, хоча обидві сторони готові укласти трудовий договір.

3. Орлянська Юлія Олександрівна – паперовий документ і електронні відомості суперечать один одному. 16.04.2026 Орлянська Юлія Олександрівна особисто звернулася до Кропивницького міського ТЦК та СП за фактичним місцем проживання, була взята на військовий облік та отримала відповідну відмітку в паперовому військово-обліковому документі. Проте у застосунку «Резерв+» органом військового обліку продовжує відображатися Краматорський РТЦК та СП (Слов'янськ), хоча зазначена в застосунку дата останнього уточнення даних є пізнішою за 16.04.2026. Отже, облікова дія, яку особа виконала особисто і яка підтверджена паперовим документом, не була належно відображена або синхронізована в Реєстрі всупереч вимогам статей 3, 5 і 14 Закону про Реєстр.

Пункти 9–11 Порядку оформлення та видачі військово-облікового документа, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.05.2024 № 559, надають паперовому та електронному документам однакову юридичну силу, а роботодавець перевіряє електронний документ за QR-кодом. Коли QR-код показує інший ТЦК та СП, ніж паперовий документ, роботодавець не може достовірно перевірити статус, правильно вести персональний військовий облік, направляти повідомлення чи оформлювати бронювання. Через помилку або затримку синхронізації працівника, яка виконала покладені на неї обов'язки, фактично не може бути оформлена на роботу, а роботодавець змушений відмовитися від її найму, щоб не наражатися на відповідальність.

Наведені випадки доводять, що проблема вже існує і безпосередньо впливає на ринок праці. В одному випадку відомості після здобуття фармацевтичної освіти взагалі не з'явилися в Реєстрі, у другому особа не може привести місце обліку у відповідність до фактичного проживання і роботи, у третьому паперовий та електронний документи містять різні відомості. Спільним результатом є фактична неможливість укласти трудовий договір: жінки не можуть працювати за фахом, а аптечні заклади та інші роботодавці системи охорони здоров'я не можуть прийняти їх на роботу і закрити кадрову потребу.

З цією метою Асоціацією підготовлено пропозиції, які, зокрема, передбачають:

1. Відновлення дії перехідної норми, яка дозволяла до 31 грудня 2026 року працевлаштовувати жінок із медичною та фармацевтичною освітою без належно оформленого військово-облікового документа, з обов'язком приведення військово-облікових документів у відповідність у визначений законодавством строк.

2. Як альтернативу – запровадження перехідного механізму, який дозволить працевлаштування з наданням особі 30-45 календарних днів для постановки на військовий облік, уточнення військово-облікових даних або приведення військово-облікового документа у відповідність. Протягом цього строку роботодавець повинен мати право продовжувати трудові відносини без ризику відповідальності за недоліки обліку, які працівника та відповідний ТЦК та СП усувають у встановленому порядку.

3. Запровадження електронного кабінету роботодавця для взаємодії з територіальними центрами комплектування та соціальної підтримки, який забезпечить можливість здійснення звіряння військово-облікових даних, електронного подання повідомлень про прийняття та звільнення працівників, подання відомостей для внесення змін до військово-облікових даних, отримання інформації про результати їх опрацювання та обміну інформацією в електронній формі без паперового листування.

4. Встановлення єдиного алгоритму роботи територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки щодо постановки на військовий облік, уточнення військово-облікових даних, оформлення необхідних документів та взаємодії з роботодавцями, зокрема у випадках, коли місце фактичного проживання і роботи особи не збігається з її зареєстрованим місцем проживання або місцем попереднього військового обліку.

5. Врегулювання питання документального підтвердження перебування особи у процесі постановки на військовий облік або уточнення військово-облікових даних, а також визначення чіткого механізму для осіб, які підлягають виключенню з військового обліку або визнані непридатними до військової служби. Відповідна довідка, витяг або електронне підтвердження повинні містити дату звернення, найменування відповідального ТЦК та СП і статус розгляду та визнаватися роботодавцем належним тимчасовим документом до завершення процедури.

Електронний кабінет роботодавця пропонується саме як засіб електронного подання повідомлень і відомостей, передбачених законодавством, їх звіряння та обміну з ТЦК та СП. Роботодавець повинен мати можливість авторизовано подати повідомлення про прийняття або звільнення працівника, передати дані для уточнення чи виправлення, додати підтвердні документи та отримати реєстраційний номер, дату подання і відомості про стан опрацювання. Це усуне залежність від паперового листування, підтвердить своєчасне виконання роботодавцем установлених обов'язків і дасть змогу оперативно виправляти розбіжності, подібні до наведених у цьому листі.

Відновлення перехідної норми до 31.12.2026 є пріоритетним рішенням, оскільки воно негайно поверне законну можливість працевлаштування жінок, які ще не отримали належно оформленого військово-облікового документа. Якщо повернення цієї календарної межі не буде підтримано, аналогічний результат має забезпечити перехідний механізм зі строком 30–45 календарних днів для кожної особи. В обох випадках електронне подання роботодавцем повідомлення про прийняття на роботу через електронний кабінет повинно фіксувати виконання ним обов'язку повідомити ТЦК та СП, але не замінювати собою процедуру постановки працівниці на військовий облік або уточнення її даних.

ПРОСИМО

1. Підтримати та ініціювати перед Міністерством оборони України і Кабінетом Міністрів України відновлення до 31.12.2026 перехідної норми абзацу першого пункту 51 Порядку № 1487 або, як альтернативу, запровадження перехідного механізму зі строком 30–45 календарних днів для постановки на військовий облік чи уточнення військово-облікових даних після працевлаштування.

2. Ініціювати нормативне та технічне запровадження електронного кабінету роботодавця, через який здійснюватиметься електронне подання повідомлень про прийняття і звільнення працівників, звіряння військово-облікових даних, передання відомостей для їх уточнення або виправлення та отримання результатів опрацювання без паперового листування.

3. Підтримати затвердження єдиного алгоритму роботи ТЦК та СП і форми тимчасового документального підтвердження того, що особа перебуває у процесі постановки на військовий облік, уточнення даних, оформлення виключення з військового обліку або підтвердження непридатності до військової служби.

4. Сприяти проведенню міжвідомчої робочої зустрічі за участю МОЗ, Міністерства оборони України, Генерального штабу Збройних Сил України, Міністерства економіки України, представників роботодавців та Асоціації для погодження відповідних змін до Порядку № 1487 і порядку електронної взаємодії роботодавців із ТЦК та СП.

5. Поінформувати Асоціацію про позицію МОЗ, вжиті заходи та можливість особистої зустрічі для опрацювання нормативного рішення і перевірки наведених конкретних випадків.

Запропонований механізм не скасовує військовий облік і не звільняє працівницю від виконання встановлених обов'язків. Він забезпечує законне працевлаштування на час завершення облікових процедур, створює для роботодавця офіційний електронний канал взаємодії з ТЦК та СП і не дозволяє перекладати помилки чи затримки Реєстру на працівницю та роботодавця.

Асоціація готова надати додаткові підтвердні матеріали та контактні дані заявниць у порядку, що забезпечує дотримання законодавства про захист персональних даних.

Додатки:

1. Копія звернення Костівської Тетяни Вікторівни щодо військового обліку за фактичним місцем проживання – на 1 арк.

2. Копія звернення Орлянської Юлії Олександрівни щодо оновлення відомостей військового обліку в Реєстрі «Оберіг» – на 2 арк.

З повагою,

Голова Організації,

Голова Правління Організації

Олена ОМЕЛЬЧУК

Голові Громадської організації
«Асоціація фармацевтів України»
Омельчук Олені

від Костівіцької Тетяни Вікторівни
контактний телефон: 068-967-65-28

«09» липень 2026 року

ЗВЕРНЕННЯ

щодо сприяння у врегулюванні питання військового обліку працівника фармацевтичної сфери
Шановна Олено!

Я, Костівіцька Тетяна Вікторівна, звертаюся до Громадської організації «Асоціація фармацевтів України» як до професійного об'єднання, що представляє інтереси фармацевтичної спільноти, з проханням надати сприяння у врегулюванні питання, пов'язаного з військовим обліком.

18 червня 2026 року я звернулася до районного територіального центру комплектування та соціальної підтримки Деснянського району міста Києва з метою уточнення та належного врегулювання питання мого перебування на військовому обліку.

За результатами звернення мені було відмовлено у постановці на військовий облік у зазначеному РТЦК та СП. Як було повідомлено працівниками територіального центру, відповідний РТЦК та СП здійснює постановку на військовий облік лише внутрішньо переміщених осіб або осіб, які змінили зареєстроване місце проживання.

На цей час я перебуваю на військовому обліку за місцем реєстрації у Вінницькій області. Разом з тим, у зв'язку з фактичним місцем роботи та перебуванням у місті Києві, виникла необхідність отримання чіткого роз'яснення щодо подальшого порядку дій для належного виконання вимог законодавства про військовий облік.

Відсутність зрозумілої процедури в такій ситуації створює правову невизначеність для мене як працівника фармацевтичної сфери та може мати наслідки для належного ведення військового обліку роботодавцем, оформлення трудових відносин, уточнення облікових даних, а також реалізації процедур, пов'язаних із бронюванням військовозобов'язаних працівників у разі наявності відповідних підстав.

З огляду на викладене, прошу Громадську організацію «Асоціація фармацевтів України»: розглянути моє звернення та надати можливе сприяння у вирішенні порушеного питання;

за можливості звернутися до уповноважених органів з проханням надати роз'яснення щодо порядку дій працівника фармацевтичної сфери, який перебуває на військовому обліку за місцем реєстрації в іншій області, але фактично працює та перебуває в місті Києві;

сприяти отриманню офіційного роз'яснення щодо того, чи має РТЦК та СП за фактичним місцем роботи або перебування особи здійснювати уточнення її облікових даних, приймати заяви, надавати письмові роз'яснення або вчиняти інші дії, необхідні для належного виконання вимог законодавства про військовий облік.

Про результати розгляду цього звернення прошу повідомити мене за вказаним контактним номером телефону або іншим зручним способом комунікації.

З повагою,

Костівіцька Тетяна Вікторівна

Голові Громадської організації
«Асоціація фармацевтів України»
Омельчук Олені

від Орлянської Юлії Олександрівни
контактний телефон: 099-537-42-74

«20» липень 2026 року

ЗВЕРНЕННЯ

щодо сприяння у врегулюванні питання оновлення даних
військового обліку в реєстрі «Оберіг»

Шановна Олено!

Я, Орлянська Юлія Олександрівна, 28.06.2003 р.н., за
фахом фармацевт, звертаюся до Громадської організації
«Асоціація фармацевтів України» як до професійного
об'єднання, що представляє інтереси фармацевтичної
спільноти, з проханням надати сприяння у врегулюванні
питання, пов'язаного з невідповідністю даних військового
обліку в Єдиному державному реєстрі призовників,
військовозобов'язаних і резервістів «Оберіг».

16 квітня 2026 року я особисто звернулася до
Кропивницького МТЦК та СП за фактичним місцем
проживання (Кіровоградська область, м. Кропивницький) з
метою взяття на військовий облік. За результатами звернення у
моєму військово-обліковому документі було проставлено
відповідну відмітку Кропивницького МТЦК та СП про взяття
на військовий облік від 16.04.2026.

Незважаючи на це, станом на сьогодні дані в електронному
реєстрі «Оберіг», зокрема у військово-обліковому документі,
сформованому через застосунок «Резерв+», не оновлено: ТЦК
та СП обліку і надалі зазначено як «1 відділ Краматорського
РТЦК та СП (Слов'янськ)», хоча фактичну відмітку про взяття
на облік Кропивницьким МТЦК та СП мені було проставлено
ще у квітні 2026 року.

Навіть дата останнього уточнення даних, вказана у
документі «Резерв+» (12.05.2026), не привела до фактичного
оновлення інформації про ТЦК та СП обліку. Така розбіжність
між паперовою відміткою та електронним реєстром створює
для мене правову невизначеність.

Ця розбіжність може мати наслідки для належного ведення
мого військового обліку, підтвердження актуального місця
перебування на обліку.

З огляду на викладене, прошу Громадську організацію «Асоціація фармацевтів України»:

розглянути моє звернення та надати можливе сприяння у вирішенні порушеного питання;

за можливості звернутися до Кропивницького МТЦК та СП та/або адміністратора реєстру «Оберіг» з проханням внести до електронного реєстру актуальні дані про взяття мене на військовий облік Кропивницьким МТЦК та СП від 16.04.2026 року;

сприяти отриманню офіційного роз'яснення щодо строків та порядку синхронізації відомостей між паперовим військово-обліковим документом і електронним реєстром «Оберіг»/застосунком «Резерв+» у подібних випадках.

Про результати розгляду цього звернення прошу повідомити мене за вказаним контактним номером телефону або іншим зручним способом комунікації.

З повагою,

Орлянська Юлія Олександрівна

